

Türkmenistanyň Prezidentiniň
2013-nji ýylyň 19-njy aprelinde
çykaran 12973-nji karary bilen
tassyklandy

**Daşary ýurt raýatlarynyň Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw
mekdeplerinde okamagynyň tertibi hakynda
DÜZGÜNNAMA**

1. Şu Düzgünnama daşary ýurt raýatlarynyň Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw mekdeplerinde okamagynyň tertibini düzgünleşdirýär.

Şu Düzgünnamanyň kadalary, Türkmenistanyň kanunçylygynda başgaça bellenenmedik bolsa, raýatlygy bolmadyk adamlara hem degişlidir.

2. Daşary ýurt raýatlarynyň Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw mekdeplerinde Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda okamaga hukuklary bardyr.

Türkmenistanyň raýatlary bolmadyk türkmen milletiniň wekilleriniň Türkmenistanyň bilim edaralarynda Türkmenistanyň raýatlary üçin bellenen şertlerde bilim almaga hukuklary bardyr.

3. Daşary ýurt raýatlarynyň Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw mekdeplerinde okamagy Türkmenistanyň Konstitusiýasyna, «Bilim hakyndaky» Türkmenistanyň Kanunyna, Türkmenistanyň beýleki kanunlaryna, Türkmenistanyň Prezidentiniň namalaryna, Türkmenistanyň Mejlisiniň kararlaryna, Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň çözümlerine, beýleki kadalaşdyryjy hukuk namalaryna we Türkmenistanyň halkara şertnamalaryna laýyklykda amala aşyrylýar.

4. Daşary ýurt raýatlarynyň Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw mekdeplerinde okamagy Türkmenistanyň daşary ýurtlar bilen baglaşan halkara şertnamalaryna laýyklykda bellenen tertipde Türkmenistanyň Bilim ministrligi tarapyndan amala aşyrylýar.

Daşary ýurt raýatlaryny Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw mekdeplerinde okatmak, gaýtadan taýýarlamak, olaryň hünär derejesini ýokarlandyrmak barada baglaşylýan şertnamalar Türkmenistanyň Bilim ministrligi we garamagynda okuw mekdepleri bolan ministrlikler we pudak edaralary bilen ylalaşylýar.

5. Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw mekdeplerine kabul edilen daşary ýurt raýatlaryna Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda hukuklar we azatlyklar kepillendirilýär, olaryň bilim almaklary we saýlan ugurlary boýunça ýokary derejeli hünärmenler bolup ýetişmekleri üçin ähli zerur şertler döredilýär.

Daşary ýurtly talyplar Türkmenistanyň degişli ýokary we orta hünär okuw mekdepleriniň umumy ýaşaýyş jaýlary bilen üpjün edilýärler.

6. Daşary ýurt raýatlary Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw mekdeplerine şu aşakdaky esaslarda okuwa kabul edilýärler:

Türkmenistanyň halkara şertnamalary boýunça;
hususy tertipde.

7. Daşary ýurt raýatlarynyň Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw mekdeplerinde okamagy tölegli we tölegsiz esasyda amala aşyrylýar.

8. Daşary ýurt raýatlarynyň Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw mekdeplerinde okamagy üçin tölegleriň möçberleri her okuw ýyly üçin ýokary we orta hünär okuw mekdepleriniň derejesine laýyklykda Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň degişli Orunbasarlary tarapyndan tassyklanylýar.

9. Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw mekdeplerine Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan umumy orta bilime laýyk bilimi bolan hem-de bilim derejesi bildirilýän talaplara laýyk gelýän daşary ýurt raýatlary okuwa kabul edilýärler.

10. Daşary ýurt raýatlarynyň bilim derejesini barlamak we olary saýlap-seçip almak işi degişli okuw mekdepleriniň döwlet kabul ediş toparlary tarapyndan amala aşyrylýar.

11. Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw mekdeplerine okuwa girmek isleýän daşary ýurt raýatlary degişli okuw mekdepleriniň döwlet kabul ediş toparlaryna şu resminamalary tabşyrýarlar:

arza, terjimehal, bilim hakyndaky resminamanyň asyl nusgasyny we onuň bellenen tertipde tassyklanan döwlet dilindäki terjimesini;

adamyň immunýetmezçilik wirusy sebäpli döreyän kesel (AIW ýokuşmasy) bilen kesellemändigi, weneriki kesellerden, neşekeşlikden ýa-da Türkmenistanyň Saglygy goraýyş we derman senagaty ministrligi tarapyndan Türkmenistanyň ilatynyň saglygyna zyýan ýetirýän keselleriň sanawyna girizilen başga kesellerden ejir çekmeýändigini we saglyk ýagdaýy barada öz ýurdunyň saglygy goraýyş edarasından alnan kepilnamany;

bellenen görnüşde doldurylan maglumatnamany;

4x6 sm ölçegdäki 12 sany fotosuraty.

12. Ýeterlik derejede türkmen dilini bilmeýän daşary ýurtly talyplar ýokary we orta hünär okuw mekdepleriniň dil taýýarlyk okuwlaryna kabul edilýärler. Dil taýýarlyk okuwynyň möhleti bir ýyl.

Dil taýýarlygy boýunça gutardyş synaglaryny üstünlikli tabşyran daşary ýurtly talyplar degişli okuw mekdebiniň birinji ýyllygyna kabul edilýärler.

Dil taýýarlygy boýunça gutardyş synaglaryny tabşyryp bilmedik daşary ýurtly talyplar okuwdan çykarylýarlar we okuw üçin harçlanylan maliýe çykdajylary yzyna gaýtarylyp berilmezden hemişelik ýaşayan ýurduna iberilýärler.

13. Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw mekdeplerinde okaýan daşary ýurtly talyplar okuw tejribeliligini Türkmenistanda, önümçilik tejribeliligini bolsa, öz hemişelik ýaşayan ýurdunda geçýärler.

Daşary ýurtly talyplar jemleýji döwlet synaglaryndan üstünlikli geçen ýagdaýlarynda, olara degişli hünär bilimini (ýokary ýa-da orta hünär bilimini) alandyklaryny kepillendirýän we degişli okuw mekdebiniň möhri bilen tassyklanýan döwlet nusgasyndaky diplom berilýär.

14. Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw mekdeplerinde okaýan daşary ýurtly talyplaryň:

ylmy gurnaklaryň we merkezleriň ylmy-barlag işlerine gatnaşmaga;

sport klublaryna we bölümlerine, çeper höwesjeňler toparlaryna gatnaşmaga hukuklary bardyr.

15. Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw mekdeplerinde okaýan daşary ýurtly talyplar:

Türkmenistanyň Konstitusiyasyny, Türkmenistanyň kanunçylygyny berjaý etmäge, türkmen halkynyň milli döredijiliklerine hormat goýmaga;

daşary ýurt raýatlarynyň, raýatlygy bolmadyk adamlaryň Türkmenistana gelmeginiň, onda bolmagynyň we Türkmenistandan gitmeginiň tertibini berjaý etmäge;

saýlan hünäri boýunça nazary bilimleri we amaly endikleri yzygiderli we çuňňur öwrenmäge;

okuw düzgünlerini berjaý etmäge, talyplaryň umumy ýaşayyş jaýynyň we okuw mekdebiniň içki tertip-düzgünlerini ýerine ýetirmäge, okuw mekdebiniň ýolbaşçylarynyň talaplaryny we buýruklaryny ýerine ýetirmäge;

her dynç alyş möwsümünde öz hemişelik ýaşayan ýurduna gidip gelenlerinde okaýan okuw mekdebine şu Düzgünnamanyň 11-nji bölümüniň üçünji bendinde görkezilen kepillenamany getirmäge borçludylar.

16. Daşary ýurtly talyplar Türkmenistanyň kanunçylygynda we halkara şertnamalarynda bellenen tertipde okuwdan çykarylýarlar.

17. Okuw mekdepleri daşary ýurtly talyplara Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan hukuklaryny we borçlaryny öz wagtynda düşündirmäge, olaryň Türkmenistanyň kanunçylygyny berjaý etmegini üpjün etmäge, şeýle hem olaryň wagtynda hasaba alynmagy we Türkmenistanda bolmagyň, okamagyň, ýurduň çäklerinde hereket etmegiň, ýurtda bolmagyň kesgitlenen möhletiniň tamamlanmagy bilen hasapdan çykarmak üçin hem-de Türkmenistanyň çäklerinden gitmegi bilen baglanyşykly resminamalary resmileşdirmek boýunça çäreleri görmäge borçludylar.